

ת"פ 6056/12/16 - משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נגד משה זוהר

בית משפט השלום ברמלה
ת"פ 6056-12-16 משטרת ישראל תביעות- שלוחת
רמלה נ' זוהר

בפני	כבוד השופטת רבקה גלט
בעניין:	משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה
המאשימה	נגד
הנאשם	משה זוהר
	ע"י ב"כ עו"ד שי גבאי

גזר דין

הרקע

הנאשם, כבן 41, הורשע לאחר שמיעת הוכחות, בעבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

המדובר בעבירה שבוצעה ביום 5.10.16 כלפי רופא בבית החולים "אסף הרופא", עת המתין הנאשם לטיפול בחדר המיון. הנאשם שלא היה שבע רצון ממשך ההמתנה, צעק לרופא "גוש חרא בן זונה, אני עוד אראה לך חוצפן, מי אתה בכלל, רק אם אני אתן לך בוקס הדברים פה יזוזו", והניף ידו לעבר המתלונן בתנועת אגרוף.

בהכרעת הדין מצאתי לנכון לזכות את הנאשם מעבירה של העלבת עובד הציבור שיוחסה לו (בנוסף על עבירת האיומים).

השתלשלות העניינים

לאחר מתן הכרעת הדין עתרה התביעה למתן חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השרות, ובית המשפט נעתר לה.

ביום 16.4.18 ניתנה חוות דעת, לפיה לא נמצא מקום להשמת הנאשם, בשל אי הסכמתו לבצע עבודות שירות, לפי עמוד 1

תנאים שקבע הממונה. נכתב כי לפי דברי הנאשם, הוא נמצא במעקב פסיכיאטרי ולא הביא אישור רפואי על כשירותו. בנוסף, הנאשם הציג מכתב לפיו עבר וועדה רפואית ללשכת התעסוקה, ונמצאו מגבלות שונות. עוד נכתב כי הנאשם סירב למסור בדיקת שתן ומסר כי אינו נקי מסמים.

בדיון שנערך ביום 30.4.18, טען ב"כ הנאשם כי יש לאפשר לו הזדמנות נוספת אצל הממונה על עבודות השרות, היות שלא היה סיפק בידו להשיג מסמכים מאת הרופא הפסיכיאטר. ואולם, הנאשם עצמו אמר כי אינו יכול לבצע עבודות שרות, שכן יש לו חובות, ולא מקובל עליו שבשל אי הסכמתו לבצע של"צ, יוטלו עליו עבודות שרות. בית המשפט הסביר לנאשם, באריכות, את מצבו המשפטי, ובירר מה מידת העניין שלו בעריכת חוות דעת נוספת מטעם הממונה, זאת מאחר שניתן היה להתרשם שלא עשה מאמץ כלשהו לעורר רושם חיובי, כפי שניתן היה לצפות. לאחר הסברים ארוכים נאות הנאשם להתראיין שוב אצל הממונה.

לא למותר לציין כי במהלך אותו דיון העלה הנאשם טענות שונות ומשונות נגד בא כוחו למרות שייצג אותו במסירות רבה מטעם הסנגוריה הציבורית, ובעקבות זאת החליטה הסנגוריה להחליף את הייצוג.

לאחר הדיון הוגשה חוות דעת נוספת מטעם הממונה. נכתב כי אמנם הנאשם מסר בדיקת שתן נקייה, אך שוב לא נמצא מקום להשמתו, כיוון שלא הביא את אישור הפסיכיאטר, אף כי הציג הפניה לפסיכיאטר למועד עתידי. בנוסף, הנאשם הפנה את הממונה, שוב, לתוצאות הבדיקה עבור לשכת התעסוקה, לפיהן ניתן להעסיקו במגבלות שונות.

בדיון האחרון הודיע ב"כ הנאשם כי הנאשם סבור שאין באפשרותו להביא אישור נוסף מטעם הפסיכיאטר, ואינו מעוניין לגשת שוב אל הממונה, אלא עמדתו היא שיש להשלים את הטיעונים לעונש. בית המשפט ניסה להסביר לנאשם, שוב, את מצבו, ואף בא כוחו, שעשה עבורו כל שניתן, ערך מאמצי שכנוע, אך הנאשם עמד על שלו.

ב"כ התביעה הפנתה לחומרת העבירה שבוצעה כלפי עובד הציבור, רופא שטיפל בחולים ובנאשם עצמו. נטען כי יש לאפשר לרופאים לבצע עבודתם מתוך שקט נפשי ולא ייתכן כי מטופלים יוכלו לפרוק כעסיהם כלפי סגל רפואי. עוד הפנתה ב"כ התביעה לתופעות מצערות שאירעו לאחרונה, עת הותקפו אנשי סגל רפואי, מה שמחייב הרתעה. התביעה מפנה לכך שהנאשם לא נטל אחריות, והוא נושא עבר פלילי מכביד, לרבות בעבירות תעבורה. נטען כי שעה שהנאשם אינו מעוניין לקדם עניינו בפני הממונה, יש להטיל עליו מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם עתר להטלת עונש הצופה פני עתיד, לצד רכיב כספי, וכן עתר לכך שבית המשפט יורה על הכנת תכנית של"צ, ללא תסקיר. נטען כי הנאשם מרכין ראשו בפני הכרעת הדין ונוטל אחריות לעבירה, אך יש לשים לב לנסיבותיה. הנאשם עצמו היה חולה, נזקק לטיפול רפואי, לאחר חשד לאירוע מוחי, והיה אותה עת תחת השפעה של תרופות, משככי כאבים. בסיטואציה הזו הנאשם איבד את סבלנותו ופנה לרופא, באיומים שאינם ברף החומרה הגבוהה. ב"כ הנאשם טען כי המתחם שהציגה התביעה מחמיר יתר על המידה. בעניין עברו של הנאשם, נטען כי הרשעתו האחרונה היא משנת 2011 וחלק מן הרישומים הפליליים התיישנו. נטען כי הנאשם כבר לא היה בכלא מזה שנים רבות והוא מבקש שלא לחזור לשם. הנאשם מצוי במצב הישרדותי, הוא הוכרז כפושט רגל וחובותיו גדולים. הנאשם אב לחמישה ילדים מארבע נשים שונות, והוא נושא בתשלומי מזונות, מקבל אבטחת הכנסה, ומתקשה לעבוד. בשל מצבו הכלכלי הקשה,

הנאשם לא רוצה לבצע עבודות שרות, שכן עליו להתפרנס. הנאשם היה אצל הפסיכיאטר שהפנה אותו למרפאה בקהילה, ואינו מעוניין להמתין עד לתור הקבוע לו אצל רופא אחר. ב"כ הנאשם הפנה למסמכים הרפואיים, בהם נמצאו מגבלות ביכולת העבודה של הנאשם.

הנאשם בדברו האחרון אמר "אני באמת מתחרט על מה שהיה ומתנצל והבנתי את הטעות שלי. הייתי מאושפז שבועיים והגעתי לבית החולים וזה לא משהו שהתכוונתי באמת להגיד או לעשות, יצאו המילים האלה ולא באמת התכוונתי ואני מוכן לבקש מהרופא סליחה כאן בבית משפט".

מתחם העונש ההולם

בע"פ 6123/05 חתוכה נ' מד"י (25.12.05) אמר בית המשפט העליון, בנוגע למי שביצעו עבירה של גרימת חבלה חמורה לרופא שטיפל באמם החולה:

חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם מצב דברים בו יחוש רופא כי הוא מאוים על ידי מטופל או על ידי בני משפחתו בקבלו החלטות מקצועיות המסורות לשיקול דעתו. מקל וחומר אין להשלים עם מצב דברים שבו נגרמת לרופא פגיעה ממש בנסיבות כגון אלה. על כן, הצדק עם המשיבה בצינה כי בכגון דא צריך השיקול של הרתעת הרבים לקבל ביטוי מרכזי בענישה...

ובע"פ 7283/05 (ב"ש) רווח נ' מד"י (5.4.06) נאמר:

"מוסכם האמור בפסק דינו של בית משפט השלום בדבר "האופי המיוחד המאפיין את עבודת הרופאים", ו"האינטרס הציבורי הגלום באכיפת החוק מחייב לאפשר להם לעבוד מתוך שקט נפשי וריכוז מקסימלי ומבלי שיהיו מושפעים מגילויי אלימות מכל סוג שהיא, בין מילולית ובין פיזית". מטבע הדברים חלק לא מבוטל מהבאים בשערי בתי החולים נמצאים במצוקה קשה ובסערת רגשות. לא יעלה על הדעת כי בעיתות כאלה יפרקו את המתחים והמטענים הרגשיים על הסגל הרפואי. פגיעה כלשהי בצוות הרופאים ובסגל הרפואי בכלל ראויה לגינוי חריף. ציבור אשר לא מבטיח את שלומם המלא של רופאיו, האחיות ויתר הסגל הרפואי, בסופו של דבר פוגע בעצמו. לכן יש "לצאת חוצץ ולהוקיע את התופעה".

במאגרי הפסיקה ניתן לאתר גזרי דין המשקפים מנעד ענישה נרחב בגין עבירות איומים כלפי רופאים ועובדי ציבור, וכך הדבר בנוגע לעבירת האיומים ככלל.

ניתן למצוא מקרים רבים, בהם הסתפקו בתי המשפט בענישה שלא כללה רכיב של מאסר בפועל, כפי שמראה ב"כ הנאשם, אך זאת תוך הטלת רכיבי ענישה מוחשיים אחרים, כגון הטלת צו של"צ, או קנס כספי, או פיצוי למתלונן (ת.פ. 57730-10-15 מד"י נ' דקל (23.5.17); ת.פ. 36430-08-11 מד"י נ' אליהו (18.1.12); ת.פ. 50884-06-17 מד"י נ' רובין (18.2.18); ת.פ. 22412-05-11 מד"י נ' בקיש (13.4.14); ת.פ. 2727-06-15 מד"י נ' כהן (24.2.16); ת.פ. 21123-02-10 מד"י נ' רייז (17.7.11)).

במקרים אחרים, מצאו בתי המשפט לנכון להטיל עונשי מאסר בפועל, בגין איומים כלפי עובדי הציבור (ע"פ 4565/13 חאלד נ' מד"י (4.11.13); ע"פ (מרכז) 1608-01-08 עלאונה נ' מד"י (30.4.08); ת"פ 3146/12 מד"י נ' גואיש (20.2.13); רע"פ 3364/14 מנצור נ' מד"י (9.6.14)).

בייחוד, נקבע כי יש להחמיר בנוגע לאיומים כלפי אנשי צוות רפואי, כפי שניתן לראות בדוגמאות שלהלן: בת.פ. 24586-04-12 מד"י נ' דוקארקאר (3.5.12) הוטלו 4 חודשי מאסר בגין איומים על צוות רפואי. בת.פ. 41366-10-13 מד"י נ' אלמלח (12.5.14) הוטל מאסר למשך 4 חודשים, וכן הופעלו 5 חודשי מאסר על תנאי במצטבר. בת.פ. 1511-07-09 מד"י נ' שריקי (31.8.09) ובע"פ 70982/06 וייס נ' מד"י (21.6.07), הופעלו מאסרים על תנאי והוטלו עונשי מאסר במצטבר. בת.פ. 3110-08 מד"י נ' קרייף (14.4.11) הוטלו 3 חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס כספי וצו מבחן.

אך ברור הוא כי מגוון הסיטואציות שמזמנת לנו המציאות, בהן מתבצעות עבירות איומים הוא אינסופי, לכן יש לבחון כל מקרה לגופו. בענייננו, קבעתי בהכרעת הדין כי הנאשם אמר את הדברים המיוחסים לו, וכי אין המדובר באמירות שלא מדעת בעידנא דריתחא. אמנם עלה כי הנאשם היה בעת האירוע לאחר חשד לאירוע מוחי, אך שעה שעמד על דוכן העדים והיה מודע לחשיבות מילותיו, חזר והסביר עצמו כך: "ניסיתי לתת בהבנה שיבין את האנשים שבגלל ההתנהגות שהם מתנהגים למטופל שאם קורה טעות וחס וחלילה, מישהו מרים יד, שיבין שאולי ידבר יותר יפה ויבין את המטופל" (עמ' 21, ש' 5). מדברים אלה עולה כי עמדתו של הנאשם היא שאופן פנייתו אל הרופא המתלונן, היה לגיטימי. אינני מעלימה עין מכך שבשלב הטיעונים לעונש הנאשם נטל אחריות במידה מסוימת, אך בשלב זה, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה בשעתה, ועל הנסיבות הללו ניתן ללמוד מתוך עדות הנאשם, כאמור.

הנאשם איים על המתלונן במילים ואף במעשה, בכך שהניף מולו אגרופ וגרם לו לתחושת פחד של ממש, עד שהזעיק את כוחות הביטחון (פרוט' עמ' 5).

במכלול הנסיבות אני סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין עונש הצופה פני עתיד בצירוף רכיבי ענישה מוחשיים (של"צ, קנס, פיצוי), ועד מספר חודשי מאסר בפועל, שיכול שירוצו בעבודות שרות.

העונש המתאים לנאשם

הנאשם נושא על שכמו עבר פלילי משמעותי. בשנת 1997 נדון בגין עבירות של התפרצות לרכב והונאה. בשנת 2001 נדון בגין עבירות סמים והוטלו עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שרות. בשנת 2003 נדון בגין עבירות התפרצות והוטל עליו מאסר קצר. בשנת 2011 נדון בגין עבירות סמים, והוטלו עונשים צופי פני עתיד, וכך היה גם בשנת 2012. לאחרונה הורשע בשנת 2014 בעבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה וגניבה, והוטלו עליו עונשי מאסר על תנאי וקנס.

בנוסף, הנאשם נושא עבר פלילי מכביד ביותר בעבירות תעבורה.

כבר בתחילת שלב הטיעונים לעונש, הסתבר כי הנאשם אינו מתכוון לשכנע בדבר התאמתו לענישה שיקומית, שהרי לא עתר למתן תסקיר מטעם שרות המבחן, אלא ביקש להסתפק בענישה הצופה פני עתיד. בנסיבות אלה, לא עומדת בפני בית המשפט תמונה עשירה של דמותו, והתייחסותו לעבירה. מצד שני, עלה כי הנאשם חסר יכולת כלכלית כלשהי, ולא יוכל לשאת בעונשים כספיים משמעותיים.

בהעדר שיקולי שיקום, ובהעדר יכולת לשאת בתשלומי קנס, מצאתי לנכון להיעתר לבקשת התביעה להפנות את הנאשם אל הממונה על עבודות השרות, זאת בשים לב לחומרת העבירה, המחייבת ענישה מוחשית.

ואולם, למרבה הצער, נמצא כי הנאשם אף אינו מתאים לריצוי מאסר בעבודות שרות. על פי חוות הדעת, לא נמצא מקום להשמת הנאשם, שכן הוא הציג תוצאות בדיקות כושר שנערכו לו מטעם שירות התעסוקה, ומכתב חלקי מטעם הפסיכיאטר המטפל בו, אך לא הביא אישור מהרופא בעניין כשירותו לעבודות שירות, למרות שנתבקש לכך פעמיים. בעת הריאיון הראשון, הנאשם סירב לבדיקת שתן, ומסר כי אינו נקי מסמים. בעת הריאיון השני, נמצא כי לא הביא את האישור הרפואי הנדרש. בנסיבות הללו התרשם הממונה כי איננו מתאים לשיבוץ.

בדיונים האחרונים פנה בית המשפט אל הנאשם בניסיון להסביר לו את מצבו ואת חשיבות שיתוף הפעולה שלו, אך הנאשם הודיע כי אינו מעוניין לשוב אל הממונה. בדיון האחרון, אמר במפורש כי איננו מעוניין לבצע עבודות שרות, נוכח קשייו הכלכליים, והצורך שלו לעבוד. גם לאחר שבית המשפט הסביר לו את מצבו באריכות, לא שינה עמדתו כעולה מן הפרוטוקולים, למשל עמ' 33 ש' 24:

הערה:

בית המשפט פונה שוב אל ב"כ הנאשם ויותר מכך אל הנאשם עצמו, ומסביר כי העבירה היא חמורה וההתרשמות היא שהנאשם לא נחלץ לעזרת עצמו. ההתרשמות היא שהנאשם לא מעוניין לבצע עבודות שירות בשל תפיסתו לגבי עומס המשימות המוטלות עליו ועבודות השירות אינן משתבצות לדעתו לפיכך ראוי שהוא יבין את הסיכון שהוא ניצב בפניו.

הנאשם:

למה צריך לגרור אותי לעונש מאסר? צריך עונש מידתי. אני מוכן לבקש מהרופא סליחה. אני לא יכול לעשות עבודות שירות.

נוכח דברי הנאשם, אין דרך לראות את התנהלותו, אלא כהתרסה כלפי בית המשפט. למעשה, הנאשם הכשיל ביוזמין את האפשרות לבחון התאמתו לריצוי עבודות שרות, מתוך הציפייה כי באין חוות דעת חיובית מטעם הממונה, יאלץ בית המשפט לתת לו את מבוקשו, ולהימנע מהטלת עונש מאסר כלשהו. בית המשפט הסביר לנאשם כי תוצאת הימנעותו המכוונת עלולה להיות מחמירה יותר, והפציר בו לשנות טעמו, אך ללא הועיל.

עיינתי היטב במסמכים הרפואיים שהגיש הנאשם, ואמנם עולה מהם כי היה מאושפז עובר לאירוע נשוא האישום, בשל טענות לכאבי ראש מתמשכים, ותחושת רדימות ביד וברגל. עם זאת, לא עולה בשום אופן כי היה חשד לאירוע מוחי כפי שטען, אלא לכל היותר, הוא הופנה להמשך בירור רפואי.

בנוסף, עיינתי בממצאי הוועדה לבחינת כושר מטעם שירות התעסוקה, מיום 6.3.18. האבחנה שנמצאה היא "שימוש לא קבוע בסמים, אישיות לא חברתית, חרדה ודיכאון". נכתב כי הנאשם מתאים לעבודה, אך חלות עליו מגבלות המונעות עבודות מסוימות: "לא בגובה, מכונות מוגנות, לא במשמרות, לא במקום עם אנשים רבים". הנאשם טען כי נוכח הממצאים, איננו יכול לבצע עבודות שרות, אך אין כל שחר לטענה שכזו, ולבית המשפט ידיעה שיפוטית אודות מקרים רבים בהם הוטלו עבודות שרות על נאשמים בעלי מגבלות דומות.

הנאשם הציג אישור מרופא פסיכיאטר מיום 14.2.18, בו נכתב כי האבחנה היא של הפרעת אישיות ותלות בסמים. הרופא רושם כי הסביר לנאשם שנדרש לו טיפול במרפאה רב מקצועית, אך הנאשם לא מעוניין להיות בטיפול נפגעי סמים ואינו מכיר בבעיה זו. יש להדגיש כי תעודה רפואית זו אינה עוסקת בשאלת התאמת הנאשם לריצוי עבודות שרות ונראה כי הנאשם כלל לא פנה לרופא בבקשה לבחון עניין זה, אלא הסתפק באישור לקוני לשם קידום טענתו כי אינו כשיר לעבודות שרות.

הנה כי כן, אף לפי המסמכים הרפואיים, הנאשם אינו נוטל אחריות למצבו, ומעדיף להתכסות בקביעות חלקיות של הרופאים, כאילו יש בהן כדי לעשותו ראוי להתחשבות מיוחדת, ולא היא.

ההתרשמות הברורה היא כי הנאשם לא היה מעוניין להימצא מתאים לעבודות שרות. אני מוצאת כי התנהלותו נובעת מאי הבנת חומרת מצבו. מסקנה זו מתחזקת נוכח בקשתו הבעייתית לכך שבית המשפט יורה לשרות המבחן להכין עבורו תכנית של"צ, ללא עריכת תסקיר, מה שנועד לחסוך ממנו תהליך משמעותי של נטילת אחריות על עצמו ועל העבירה באופן מעמיק. למותר לציין כי עתירתו זו נדחתה.

בסופו של יום, עומד בפני בית המשפט נאשם שלא טרח לסייע לעצמו, וצפייתו היא להקלה מפליגה בעונש.

הנאשם טען כי הוא במעמד של פושט רגל והציג דו"ח תיקים לחייב. מכך עולה כי אין טעם והצדקה להטיל עליו עונשים

כספיים, או פיצוי, שלא יוכל לעמוד בהם (ר' סעיף 40'ח' לחוק העונשין). התוצאה היא כי אילו קיבל בית המשפט את עתירתו להימנע מהטלת מאסר, היה על בית המשפט לסיים את ההליך ללא הטלת עונש מוחשי כלשהו, ולדעתי זוהי תוצאה בלתי ראויה, שיש בה מסר בעייתי כלפי הנאשם והציבור. לדעתי, חומרת העבירה שבוצעה כלפי רופא, בעת עבודתו במשמרת בבית החולים, והתנהלות הנאשם, אינם מאפשרים בשום אופן לסיים את ההליך ללא הטלת ענישה מוחשית.

אני לוקחת בחשבון את הקושי הכלכלי של הנאשם, ואת היותו נושא בתשלומי מזונות ל-4 נשים המגדלות את ילדיו. כמו כן, אתחשב בצורך של הנאשם לעבוד לפרנסתו. לפיכך, יוטל עונש המתיישב עם עיקרון ההלימה, תוך התחשבות בנסיבות הנ"ל.

היות שהנאשם הכשיל את הניסיון לברר התאמתו לעבודות שרות, והיות שמתחם העונש שקבעתי מחייב הטלת מאסר, יישא הנאשם תקופת מאסר קצרה.

אשר על כן אני גוזרת את העונשים הבאים:

- א. 45 ימי מאסר בפועל.
- ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים משחרורו, והתנאי הוא שלא יבצע עבירות איומים כלפי עובדי הציבור.
- ג. חתימה על התחייבות בסך 3,000 ₪, להימנע מן העבירה למשך שנתיים משחרורו. לא יחתום, יאסר למשך 7 ימים.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, כ"ו תמוז תשע"ח, 9 יולי 09 יולי 2018, במעמד הצדדים.